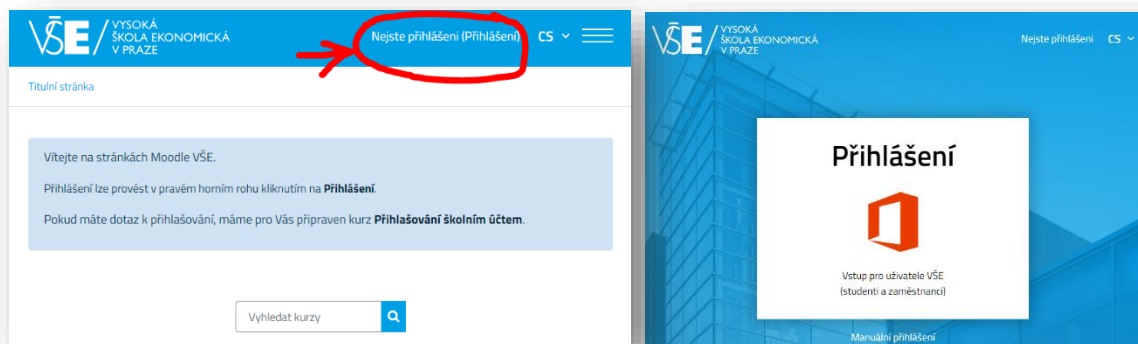

Fakultní metodika k tvorbě pomůcek pro online vzdělávání, *blended learning* a *learning management system*

Cílem této metodiky je seznámit vyučující s možnostmi online vzdělávání, blended learning výukou a tím, jak správně používat nástroje s tím spojené.¹ Využití *blended learning* ve výuce na Národohospodářské fakultě vychází z následujících zdrojů: e.vse.cz, SharePointové stránky k tvorbě LMS Moodle Vysoké školy ekonomické v Praze [Metodická podpora LMS](#), [uživatelská dokumentace](#) LMS na VŠE, [Sharepointové stránky](#) k tvorbě a používání LMS Moodle Národohospodářské fakulty.

Samotná blended learning výuka probíhá zejména, avšak nejen, prostřednictvím LMS Moodle. Daný modul je pro všechny uživatele dostupný po přihlášení stejnými údaji jako do InSIS.vse.cz, či o365, na adrese <https://moodle.vse.cz/>. V prostředí Moodle, které bylo pro potřeby VŠE modifikováno tak, aby odpovídalo nejvyšším standardům, je možno využívat rozsáhlé databáze nástrojů platformy – text, stránka, úkol, soubor, diskuze, test, fórum. Zřejmě nejdůležitějšími pro moderní způsob výuky jsou multimediální opory. Ty jsou tvořeny především ve spolupráci s Katedrou multimédií a publikovány na portálu Vimeo <https://vimeo.com/user72524774>.

Obrázek 1 Přihlašování do systému LMS Moodle na adrese <https://moodle.vse.cz/>

Zdroj: vlastní zpracování na základě Vysoká škola ekonomická v Praze (2024)

¹ O významu e-learningu, blended learningu a podobných již proběhla vysvětlující diskuze. Tento materiál slouží jako praktická pomůcka pro aplikaci dlouhodobých cílů, které byly v minulosti vytyčeny.

Tento studijní materiál vznikl za podpory Evropské unie, Next Generation EU v rámci Národního plánu obnovy České Republiky v projektu Modernizace a digitalizace Vysoké školy ekonomické v Praze.

Moodle je open-source platforma pro správu učení (*learning management systém* = LMS), která poskytuje výkonný a flexibilní prostředek pro vzdělávání online. Její modularita a široká škála funkcí dává možnost vytvářet interaktivní kurzy a podporovat různé vzdělávací potřeby. Díky výše uvedenému umožňuje učitelům snadno vytvářet a spravovat online obsah Moodle kurzu, poskytovat úkoly a hodnocení, a komunikovat se studenty prostřednictvím diskusních fór, chatů a dalších nástrojů (viz výše). Studenti díky Moodle získávají možnost vlastního řízení vzdělávacího procesu. Jedním z hlavních přínosů LMS je tedy poskytnutí flexibility pro studenty. Dalším benefitem LMS je pak možnost zaměřit se na část výkladu, která jim činí potíže, a díky online pomůckám si dostudovat látku, kde shledávají potíže. Následně mohou ověřit správnost svého pochopení látky prostřednictvím elektronického testování přímo v Moodle. Díky tomuto aktivnímu učení a zapojení studentů je výuka zajímavější, efektivnější a lépe odpovídá představám vzdělávání v 21. století.

Moodle včetně krátkých výukových videí je dostupný [na této stránce](#).

Tvorba nového kurzu v LMS Moodle musí respektovat údaje ze sylabu daného studijního předmětu, především studentskou zátěž, a případné změny v koncepci celého kurzu je nezbytné reflektovat právě do sylabu.

S použitím blended learningových technik, e-opor a LMS Moodle a dalších souvisejících nástrojů vyučujícím pomůže na fakultní úrovni fakultní metodik a na celoškolské úrovni hlavní metodika. Na úrovni kateder pak s tvorbou kurzů pomohou fakultní školitelé.

Samotná tvorba kurzu v LMS Moodle začíná plánováním. Prvním krokem tvorby nového Moodle kurzu by měla být **identifikace cílů kurzu** směrem ke studentům, studijnímu programu a profilu absolventa. Cíle by měly reflektovat například technologický background studentů, dále jejich potřeby a přirozené způsoby získání informací, používaná média atp.

Na stanovení cílů kurzu navazuje **komplexní reflexe struktury** celého studijního **předmětu**. Výsledkem je kromě návrhu kompozice samotného Moodle kurzu a jeho rozdělení na moduly, také ujasnění toho, co má být nadále studentům prezentováno prostřednictvím přímé výuky a jak tyto dva přístupy vhodně zkombinovat.² Pro plánování celého předmětu je vhodné využití [transformační tabulky jako scénáře kurzu](#), ve které je vhodné rozvrhnout výuku do modulů. Při její tvorbě je vhodné řídit se [instrukcemi](#) hlavní metodiky.

Po vypracování scénáře kurzu je vhodné **přípravit si všechny podklady** jako jsou průvodní texty, kontrolní otázky do Moodle testů, [scénáře](#) pro [videa](#) včetně předpokládané grafiky, ale i další materiály do samostatného wordovského souboru. Díky tomu se zrychlí proces následné [tvorby Moodle kurzu](#). Ten se skládá z několika částí: od úvodního obrázku kurzu generovaného prostřednictvím [online nástroje](#), přes tvorbu modulů (sekcí kurzu) a jejich obrázky, nejrůznější [činnosti](#) jako je kniha, text, test, anketa, či [nástroje H5P](#) a další.

² Termín modul popisuje obsahově ucelenou kapitolu v prostředí Moodle. Ačkoliv syllabus pro většinu vyučovaných předmětů respektuje strukturu 13 týdnů, je vhodné kurz rozdělit tematicky do menšího počtu modulů.

Vyučující z vlastní zkušenosti ví, kde dělá většina studentů chyby a opomenutí nejčastěji, což může reflektovat v oporách dostupných v Moodle kurzu. Problematickou látku může například vysvětlit ve **videu**, které má oproti přímé výuce tu výhodu, že si jej student může pustit i opakovaně. Kromě toho je vhodné připravit také doplňující otázky, pomocí kterých si sám student přímo v Moodle kurzu ověří, do jaké míry látce porozuměl. Díky online oporám tak mohou vyučující i studenti trávit více času přímé výuky diskusemi, dovysvětlováním zajímavých, z časových důvodů opomíjených nebo nejasných oblastí, a tím dělat kurz atraktivnějším.

Použití [multimédií ve vzdělání](#) má svá specifika, ale zároveň nabízí způsob, jak posílit vjem studenta z probírané látky, a proto jsou vhodným nástrojem v učebním procesu. **Multimédia nejsou pouze videa „s mluvící hlavou“**, ale pojmem zahrnujícím mnoho dalších vizuálně a z hlediska přenosu informací přitažlivých formátů. Velmi populárními jsou [podcasty](#), tedy (často relativně dlouhé) audio nahrávky, které si posluchač může přehrát při mnoha činnostech – zejména tedy při těch, kdy není bezpodmínečně nutné, aby sledoval obrazovku, student se tak může vzdělávat třeba při různém přesunu, nebo sportovní aktivitě. Neméně důležitou formou multimédií jsou animace, či schémata. Aby byl výčet možností co nejkomplexnější a nejkompletnější, je vhodné ještě upozornit na nejrůznější manuály a postupy vysvětlené prostřednictvím nahrané obrazovky, tedy screencastu. Pomocí záznamu obrazovky, je pak vyučující schopen vysvětlit zkoumaný proces, krok po kroku. Pro výběr vhodného multimediálního prvku či opory právě pro daný kurz pomohou pracovníci Katedry multimédií. Vyučující by vždy měl usilovat o vysokou kvalitu multimediálních výstupů (velmi důležitá je například kvalita zvuku).

Vyučující by při tvorbě měl respektovat platná pravidla týkající se autorského práva.

Celkově může Moodle jako platforma pro e-learning výrazně zlepšit učební proces tím, že poskytuje flexibilní prostředí pro vzdělávání, podporuje zapojení studentů a usnadňuje práci pedagogům prostřednictvím různých funkcí a nástrojů.

Tento studijní materiál vznikl za podpory Evropské unie, Next Generation EU v rámci Národního plánu obnovy České Republiky v projektu Modernizace a digitalizace Vysoké školy ekonomické v Praze.

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons - Uveďte původ – zachovejte licenci 4.0 mezinárodní.